Motion
1983/84:931

Lars Ernestam

Grundlagsskyddad rösträtt för svenska medborgare bosatta i utlandet

Genom successiva beslut har riksdagen tillerkänt svenska medborgare bosatta utomlands rösträtt vid riksdagsval. F. n. gäller som enda förutsättning för att i utlandet bosatta svenska medborgare skall få rösträtt att de är upptagna i en särskild röstlängd efter ett ansökningsförfarande.

Till skillnad från vad som gäller för övriga svenska medborgare är rösträtten för dem som är bosatta utomlands emellertid inte reglerad i grundlagen utan i vanlig lag, genom att 3 kap. 2 § regeringsformen på denna punkt hänvisar till vallagen. Detta innebär att en grupp svenska medborgare kan berövas sin rösträtt genom ett enkelt majoritetsbeslut i riksdagen. En sådan ordning anser vi principiellt fel.

Att av partitaktiska skäl kunna beröva vissa svenska medborgare deras rösträtt anser vi djupt stötande. För att undvika varje spekulation om huruvida skilda grupper intar viss politisk uppfattning bör entydigt fastslås att rösträtten till svenska val är kopplad till medborgarskapet. Jag är nämligen också av den bestämda uppfattningen att utländska medborgare bosatta i Sverige inte skall ha rätt att rösta i riksdagsval. Om man frångår sambandet mellan medborgarskap och rösträtt är fältet öppet för att i partitaktiskt syfte vid passande tillfälle ändra reglerna för vilka som får rösta.

Vad som här har anförts överensstämmer inte med de direktiv som regeringen lämnat till 1983 års rösträttskommitté (JU 1983:02). Jag finner därför inga skäl att invänta resultatet av denna kommittés arbete. Jag föreslår i stället att 3 kap. 2 § regeringsformen omedelbart ändras så att den hänvisning som där förekommer till vallagen utgår.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar att 3 kap. 2 § regeringsformen får följande lydelse:

2 § Rösträtt vid val till riksdagen tillkommer svenska medborgare. Den som icke uppnått aderton års ålder senast på valdagen eller som är omyndigförklarad av domstol har ej rösträtt. Frågan huruvida rösträtt enligt första stycket föreligger avgöres på grundval av en före valet upprättad röstlängd.

Stockholm den 23 januari 1984

LARS ERNESTAM (fp)